

GT200 – เครื่องตรวจระเบิดเจ้าปัญหา กับ มุมมองหลายด้าน

พ.อ. ดร. ชีรพันธ์ นันทขว้าง
รอง ผอ.กศย.ศสย.สปท.
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
กองบัญชาการกองทัพไทย

1. กล่าวนำ

คงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการกล่าวถึงเครื่องตรวจระเบิดที่มีลักษณะของแท่งดาวซึ่ง (dowsing rod) ที่มีกล่าวถึงเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เพราะคงมีคำถามมากมายที่สังคมไทยให้ความสนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระบบการทำงาน ประสิทธิภาพที่ยอมรับได้ และ ที่สำคัญเครื่องตรวจระเบิดเหล่านี้ราคาค่อนข้างแพงเมื่อเทียบกับรูปลักษณะภายนอกที่ทุกคนได้เห็นและสัมผัส และด้วยคำถามเหล่านี้เองทำให้เกิดกระแสเรื่องดังกล่าวจะทุกคนที่กระโดดเข้าไปในกระแสนี้แล้วคล้อยไปกับกระแสจนลืมนึกถึงเรื่องที่สำคัญในบางเรื่อง นั่นคือ ขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการณ์ในสนาม แต่ไม่มีใครพูดถึงเลย ทำให้การมองปัญหาดังกล่าวของคนไทยส่วนใหญ่แล้วอาจจะไม่มีความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติการณ์ในสนามของเจ้าหน้าที่ที่ต้องเสี่ยงภัยต่างๆ เพราะมุ่งเน้นไปที่ความสำคัญของวิทยาศาสตร์ และการคอร์รัปชั่นหรือกระบวนการในการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์

2. ปัญหาของ GT 200

เรื่องของ GT200 เริ่มเป็นข่าวใหญ่เมื่อ สำนักข่าว BBC ของอังกฤษออกข่าวเกี่ยวกับเครื่องตรวจวัตถุระเบิดรุ่น ADE651 และ GT200 ว่าไม่สามารถตรวจระเบิดได้จริงหลังการฝ่าพิสูจน์ และทางการอังกฤษได้สั่งห้ามส่งอุปกรณ์ดังกล่าวไปจำหน่ายที่อิรักกับอัฟกานิสถาน เมื่อปลายเดือน ม.ค.53 ที่ผ่านมา ประเด็นดังกล่าวได้นำมาซึ่งข้อถกเถียง และถูกผลักดันไปสู่การเป็นวาระแห่งชาติ เพราะสังคมได้มีคำถามว่าเครื่องมือ GT200 เป็นเครื่องมือที่ประจำการอยู่ในประเทศไทย และเครื่องมือดังกล่าวสามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ ประกอบกับเรื่องเครื่องมือ GT200 นี้ได้มีคำถามกันมาก่อนหน้านี้ในเวบบอร์ดชื่อดังแห่งหนึ่งจากนักวิชาการบางท่าน และเมื่อประกอบกับสำนักข่าว BBC ออกข่าวทำให้ประเด็นนี้ถูกสื่อ นำออกมามาเป็นประเด็นขึ้นมา

สำหรับปัญหาดังกล่าวนี้ปัจจุบันได้กลายมาเป็นกระแส และเมื่อเป็นกระแสแล้วก็อาจจะทำให้การมองปัญหาต่างๆ นั้นไม่ครอบคลุม เพราะทุกคนตั้งสมมุติฐานในใจไปแล้ว สิ่งที่ต้องการให้ทุกท่านมองไปที่ปัญหาอย่างแท้จริงว่า ในปัจจุบันเครื่องมือ GT200 ไม่ใช่เครื่องมือที่มีแผนจะจัดหาเข้าประจำการ แต่เป็นเครื่องมือที่ถูกส่งไปถึงมือผู้ใช้งานมาช่วงหนึ่ง และผู้ใช้ส่วนมากใช้แล้วมีความรู้สึกที่สามารถหาระเบิดได้ระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นจะต้องใช้ประกอบกับเครื่องมือประเภทอื่นด้วย ประเด็นนี้จึงก่อให้เกิดความคิดเห็นในลักษณะที่สวนทางกันและนำไปสู่ความขัดแย้งทางความคิดในสังคมในที่สุด

สิ่งที่สำคัญในเรื่องนี้คือ ต้องแยกประเด็นการมองออกเป็นส่วนๆ เพราะหากนำประเด็นปัญหาทั้งหมดมารวมกันแล้วย่อมจะทำให้เรื่องหลายเรื่องมาผสมรวมกัน ทั้งที่มีมุมมองและมิติที่ต่างกัน ในบทความนี้จึงจะขอเสนอมุมมองอีกมุมมองหนึ่งในฐานะที่เป็นทั้งทหารที่เคยปฏิบัติงานในสนามและในฐานะนักวิทยาศาสตร์ตามคุณวุฒิการศึกษาที่ตนเองมี โดยการมองปัญหาแต่ละด้านจึงสามารถมองได้ในลักษณะต่อไปนี้

2.1 ประเด็นในทางวิทยาศาสตร์ : ปัจจุบันได้มีผู้เชี่ยวชาญหลายๆ ท่านได้ออกให้ข่าวสาร เป็นจำนวนมาก และ ผู้บริโภคข่าวสารย่อมทราบดีและตอบตัวเองได้ว่าอุปกรณ์ GT 200 และ อุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกันนั้นมีการทำงานอย่างไร แต่ความสงสัยหรือคลางแคลงใจในสังคมจะหายไปได้นั้นควรจะมีการทดสอบ ตรวจสอบอย่างเป็นทางการ ซึ่งก็คงเป็นเรื่องของผู้เชี่ยวชาญจะดำเนินการกันต่อไปว่าจะไปพิสูจน์กันยังไงต่อเพื่อสร้างการยอมรับกันในวงกว้าง และรวมไปถึงการยอมรับจากทุกภาคส่วน

2.2 ประเด็นในการจัดซื้อและนำเข้าประจำการ : ประเด็นนี้อาจจะมีผลมาจากรูปลักษณ์ภายนอก และวิธีการทำงาน ของอุปกรณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดคำถามตามมาว่า มีความคุ้มค่าต่อราคาหรือไม่ (Cost/Benefit) ซึ่งตรงนี้วิธีการในการแก้ปัญหาสามารถกระทำได้คือ การตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบของรัฐ (State Audit) หรือ การตรวจสอบโดยประชาชน (People Audit) ซึ่งก็คงต้องดำเนินการในลักษณะกระบวนการในการตรวจสอบเหมือนกัน เรื่องนี้คงต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการกันต่อไป

2.3 ประเด็นที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ : สำหรับประเด็นนี้สามารถกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์และสำคัญกับกำลังพลทหารที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัย และรวมไปถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่นำเครื่องมือลักษณะเดียวกันไปใช้งาน สาเหตุสำคัญของประเด็นนี้ต้องแยกให้มีความชัดเจนในการมองปัญหาว่า เครื่องตรวจระเบิดที่มีลักษณะของแท่งดาวซึ่งนั้นได้ถูกนำมาใช้ประจำการโดยการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของทางราชการ (ต้นนิฐาน) และที่สำคัญคือได้แจกจ่ายเครื่องมือดังกล่าวไปให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยนำไปใช้งานมาระยะหนึ่งแล้ว ไม่ใช่กำลังจะจัดหาเข้ามาใช้งานในกองทัพหรือผู้ใช้ไม่เคยใช้มาก่อนเลย และที่สำคัญผู้ใช้งานจำนวนมากที่เคยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวมีความรู้สึกว่าคุณภาพเหล่านี้สามารถใช้งาน ได้ดีระดับหนึ่งถึงแม้จะไม่ให้ผล 100% แต่ถ้าใช้งานร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ ก็จะทำให้มีความมั่นใจมากขึ้นในการปฏิบัติงาน แต่กระแสน่าหวาดในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน รวมไปถึงการปฏิบัติทางยุทธวิธีที่มีอยู่เดิม และที่สำคัญคือประเด็นปัญหานี้ยังไม่มีผู้ใดหรือกลุ่มใดมีแนวทางให้ หากกระแสเรื่องนี้เบาบางลงไปคำถามที่ตามมาคือ ขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่จะมีผู้ใดสนใจหรือไม่และจะมีทางออกอย่างไร เพราะการปฏิบัติการในสนามยังคงเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติงานต่อไป 24 ชม. 7 วัน ไม่มีวันหยุด

2.4 ประเด็นที่ใช้เป็นหลักฐานในทางนิติวิทยาศาสตร์ : ประเด็นนี้ถือได้ว่าเป็นประเด็นที่อันตรายที่สุด เพราะหากเครื่องมือ GT200 ถูกนำมาใช้เป็นหลักฐานในชั้นการสอบสวนและชั้นศาล แล้วจะเป็นเรื่องที่มีความอันตรายและกระทบต่อเรื่องต่างๆ อีกมากมาย คิดต่างๆ ที่ได้รับการพิจารณาไปแล้วย่อมจะต้องถูกนำมาพิจารณากันใหม่ เพราะความไม่เที่ยงของเครื่องมือ GT200 ในทางวิทยาศาสตร์

ดังนั้นหากทุกท่านเปิดใจเป็นกลางมองปัญหาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สังคมก็น่าจะมีทางออกที่ดี เพราะเจ้าหน้าที่ที่ใช้งานสนามเขาไม่มีสิทธิเลือกว่าอาวุธยุทธโปกรณ์อะไรจะไปถึงมือเขา และอาวุธยุทธโปกรณ์เหล่านั้นจะราคาเท่าไร เขาู้เพียงแต่ว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถูกจัดหามาและเขาเป็นผู้ใช้ เขาไม่มีทางเลือก เพราะฉะนั้นกลุ่มที่ต่อต้านเครื่องมือ GT200 ไม่ควรจะไปประนาม คุณถูก และเหยียดหยาม เจ้าหน้าที่เหล่านั้น เพราะเขาเหล่านั้นใช้มันทำงานจริงๆ และก็เจอกับสิ่งต้องการหาจริงๆ เพียงแต่ไม่ 100% เท่านั้นเอง ด้วยเหตุนี้เองทำให้หลายคนมีความพอใจกับเครื่องมือ GT200 และเขาไม่สนใจหรอกว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์เพียงใด มีราคาแพงเพียงใด ถ้ามันช่วยชีวิตเขาได้ก็น่าจะทำให้ภูมิใจบ้าง นี่ก็คือความคิดของ

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่ใช้เครื่อง GT200 จริง เราคงนำความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ 100% ไปยึดเหนี่ยวให้เขาคิดเหมือนกับนักวิทยาศาสตร์ไม่ได้

ประการถัดมาคือความเข้าใจในกระบวนการทำงานจริงในสนามว่าขั้นตอนการทำงานนั้นทำงานอย่างไร หลายท่านอาจจะไม่เคยทราบแม้กระทั่งรูปแบบหน้าตาของระเบิด หลายท่านอาจจะไม่ทราบถึงวิธีการประกอบระเบิด หลายท่านอาจจะยังไม่เคยได้ยินเสียงระเบิด และหลายท่านอาจจะยังไม่เคยเห็นผลจากการระเบิด ดังนั้นกระบวนการต่างๆ ที่ผู้ใช้เครื่องมือดังกล่าวทำงานจริงเป็นสิ่งที่เรายังไม่ทราบว่าเขาทำงานกันอย่างไร ระยะเวลาที่ใช้เครื่องมืออะไร ระยะเวลาที่ใช้อะไร ดังนั้นกองทัพเองก็ต้องสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่สงสัยว่าเขาใช้เครื่องนั้นอย่างไร เพื่อให้เราทุกคนวาดภาพการทำงานจริงได้นี้ได้ เพราะการทำงานในสนามย่อมมีความแตกต่างจากการทำงานในห้องเรียน ในบ้าน ในที่ทำงาน หรือในห้องทดลอง และถ้าทุกคนที่วาดภาพความเข้าใจในการทำงานนี้ได้ และแยกประเด็นของ ราคาของเครื่อง GT200 ออกจากความคิดได้ ก็จะเห็นได้ว่าทำไมเจ้าหน้าที่ถึงมีความพอใจในระดับหนึ่ง เพราะต้องไม่ลืมว่าเจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้รับจ่ายให้ใช้เครื่องมือไม่ได้เป็นผู้ที่จัดหาโดยตรง ถ้าเขาใช้ทำงานตามกระบวนการแล้วปฏิบัติหน้าที่ได้ก็แสดงว่าเขาพอใจในเครื่องมือในระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นหากมองปัญหาในลักษณะด้านเดียว และหากมองปัญหาในไปในทางที่ตั้งสมมุติฐานไว้ใจแล้วว่า GT200 ทำงานไม่ได้เลย ก็ย่อมไม่มีวันที่จะเข้าใจการทำงานของเจ้าหน้าที่

วันนี้สังคมไทยอยากจะตรวจสอบผู้ที่คอร์รัปชันในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา GT200 ก็ควรที่จะหาทางดำเนินการในส่วนนั้น ควรที่จะแยกแยะกับการใช้งานของเจ้าหน้าที่ เพราะเป็นคนละส่วนกัน เจ้าหน้าที่คือผู้ที่ปฏิบัติการในสนามความเครียดจากการเสี่ยงภัยในการปฏิบัติงานนั้นก็มีความพออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นอย่าไปบั่นทอนความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานด้วยกระแสข่าว แต่ควรที่จะดำเนินการอย่างเป็นทางการเพื่อร่วมกันหาทางออกให้กับเจ้าหน้าที่ ประเด็นเหล่านี้คงไม่ได้เป็นประเด็นของกองทัพที่ต้องดูแลกันเอง ผู้ที่เข้ามาส่งเสริมกระแสควรที่จะร่วมคิดและหาทางออกให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติเหล่านั้นด้วยนี่คือความรับผิดชอบในสังคม

3. ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่สำคัญในวันนี้ในเรื่องของเครื่อง GT200 คงจะเป็นปัญหาไปอีกห้วงเวลาหนึ่ง เพราะการยอมรับในประเด็นดังกล่าวในสังคมไทยยังคงไม่มีความลงตัว การยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ เป็นสิ่งที่สังคมกำลังถามหา หากปล่อยไว้ในลักษณะนี้คงไม่เป็นผลดีกับทุกฝ่าย เพราะสังคมไทยยังไม่ได้คำตอบ และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ที่ยังคงปฏิบัติงานต่อไป ไม่สามารถหยุดได้ ซึ่งถ้าไม่มีแนวทางที่เกิดการยอมรับร่วมกันแล้วสิ่งต่างๆ เหล่านี้คงวนเวียนอยู่ในสังคม และบั่นทอนทุกๆ ฝ่ายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นแนวทางต่อไปนี้อาจจะช่วยให้เรื่องเหล่านี้มีทางออกได้บ้าง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องคงจะต้องร่วมกันพิจารณา โดยแนวทางดังกล่าวมีดังนี้

3.1 สร้างกระบวนการยอมรับในการตรวจสอบประสิทธิภาพ : ณ วันนี้ทางออกที่สำคัญสำหรับทุกฝ่ายคือ การสร้างกระบวนการที่สามารถยอมรับได้ทั้งสองฝ่ายคือ กลุ่มที่มีความสงสัยในสมรรถนะทางทางวิทยาศาสตร์ กับกลุ่มผู้ใช้งาน เพราะถ้าหากกระบวนการที่ทั้งฝ่ายยอมรับและเข้าใจร่วมกัน ผลที่ออกมาจากกระบวนการทดสอบจะมุ่งไปสู่การยอมรับจากทั้งสองฝ่าย มากกว่าที่จะหันด้านของตนเองเข้าหากัน ซึ่งไม่มีวันจบเพราะ จะเป็นในลักษณะของ “คนวิจารณ์ไม่ได้ใช้งานจริงในสนาม แต่คนที่ใช้งานจริงในสนามกลับมีความพึงพอใจ” ฉะนั้นความสำคัญของกระบวนการทดสอบที่

สามารถยอมรับได้ทั้งสองฝ่ายควรจะเป็นสิ่งที่สังคมต้องหาร่วมกันมากกว่าการพยายามสร้างกระแสจนลืมข้อเท็จจริงในหลายๆ ด้าน

3.2 สร้างความชัดเจนในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อ : จากความสงสัยของสังคมในกรณีเครื่อง GT200 เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่สังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองทัพ จะต้องสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในการจัดซื้ออาวุธ ยุทโธปกรณ์และควรให้ภาคส่วนที่สำคัญๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาถึงความเหมาะสมและสมรรถนะ ราคา การส่งกำลังบำรุง และ อื่นๆ ประเด็นที่จำเป็น เพื่อการยอมรับและสร้างความมั่นใจและโปร่งใสในการนำภาษีประชาชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่อย่างไรก็ตามต้องหากระบวนการที่ชัดเจนเพื่อป้องกันเข้ามาแทรกแซงของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มพ่อค้าอาวุธ ที่จะใช้ออกคำสั่งกล่าวเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายตน และสำหรับกรณีการจัดซื้อเครื่อง GT200 หากกองทัพพร้อมที่จะเปิดเผยให้ประชาชนรับทราบว่าการจัดหาเข้าประจำการนั้นมืออย่างไร สังคมไทยคงมีความเข้าใจกับประเด็นดังกล่าวได้มากขึ้น

3.3 ร่วมหากระบวนการจัดการต่อการใช้เครื่องมือ GT200 : วันนี้จะหลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสนาม ทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมในกระแสเครื่อง GT200 ควรร่วมกันหาทางออกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ที่ปฏิบัติงาน มากกว่าจะบอกให้ยกเลิกใช้ในทันที เพราะผู้ใช้งานหลายคนที่ใช้แล้วสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ผลระดับหนึ่ง เจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็ยังคงเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงาน หลายท่านอาจจะกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าก็ไม่ต้องใช้เครื่องมือ หรือใช้เหรียญบาทโยนแล้วเลือกหัวก้อย หรือ เอาไม้ล้างป่าช้ามาแทน คำพูดเหล่านี้เป็นวาทะกรรมที่ง่ายไปและขาดความรับผิดชอบ เพราะท่านจะพูดอะไรก็ได้แต่ในทางปฏิบัติจะอย่างไรที่เป็นรูปธรรม สิ่งเหล่านี้ถ้าท่านต้องการช่วยเจ้าหน้าที่จริงมากกว่าการเข้าไปโอดแค้นในกระแสแล้ว คิดว่าปัญหาในการปฏิบัติงานจากเครื่อง GT200 อาจจะได้รับแก้ไข โดยไม่บั่นทอนขวัญและกำลังใจเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานในสนาม ขอให้คิดให้ครบกระบวนการในมุขิตด้วย

3.4 หาแนวทางในการจัดการต่อผลกระทบทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ใช้การอ้างอิงจาก เครื่อง GT200 : จากกระแสที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ คือผลกระทบที่เกิดจากใช้ GT200 อ้างอิงในคดี ต่างๆ ทั้งที่ตัดสินคดีไปแล้ว หรือคดีที่กำลังอยู่ในกระบวนการ และรวมไปถึง แนวทางในการดำเนินการสืบสวนต่อไปในอนาคต ว่าจะต้องเป็นอย่างไร ดำเนินการอย่างไร และ จะเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างไร เรื่องเหล่านี้เป็นปัญหาที่ใหญ่และครอบคลุม ไปถึงภาคส่วนต่างๆ ในหลายด้าน หากภาครัฐไม่เตรียมการไว้ ปัญหาเหล่านี้จะกลายมาเป็นบอมเบอร์แลงค์

4. บทสรุป

การหาคำตอบให้กับเรื่องของเครื่อง GT200 ยังคงเป็นปัญหาที่หลายฝ่ายยังมีมุมมองของตนเองเป็นที่ตั้ง หากเปิดใจรับฟังเหตุผลของแต่ละฝ่าย ประเด็นนี้คงจะมีทางออกที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น การนำทัศนคติ และสมมุติฐานที่อาจจะปราศจากความเข้าใจในแต่ละด้านของปัญหาย้อนนำไปสู่ความขัดแย้งในที่สุด และสุดท้ายแล้วปัญหายังคงตกไปสู่ผู้ที่ต้องปฏิบัติงานจริงๆ เพราะเมื่อใดที่กระแสเหล่านี้หายไปจากสังคมไทยไม่ว่าจะลงเอยอย่างไร ผู้ที่ได้รับผลกระทบจริงๆ คือเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานอยู่อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา หลายท่านที่กระโดดเข้ามาเล่นในกระแสไม่นานท่านก็จากไปพร้อมกับทั้งปัญหาไว้ให้ บางท่านอาจจะบอกว่ากองทัพสร้างปัญหาเองให้แก็เอง คำถามคงต้องตั้งกลับไปว่าท่านสนุกไปกับกระแสหรือท่านหาทางออกให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบบ้าง สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำทนายสังคมไทยว่าเราาร่วมกันรับผิดชอบกัน

อย่างไรกับกระแสที่เกิดขึ้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกระแสก็ยังคงทำงานกันต่อไป ทุกคนอยากกลับบ้านไปหาคนที่รัก อย่าให้พฤติกรรมเหมือนกับการนั่งเชียร์มวยคู่ เพราะหลังชกเสร็จแล้วนักมวยจะเป็นอย่างไร ไม่มีใครสนใจ ช่วยดูแลนักมวยด้วย

สำหรับกองทัพเองถือได้ว่ากระแสครั้งนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่กองทัพจะต้องมีความชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ว่าอาวุธยุทธภัณฑ์ ที่จัดหาในแต่ละขั้นนั้นมีที่มาที่ไปอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ ทั้งราคา สมรรถนะ ขีดความสามารถ เพื่อสร้างเป็นบรรทัดฐานในการยอมรับ ทั้งผู้ใช้งานคือทหาร และประชาชนผู้เสียภาษี การดำเนินการต่างๆ ในวันนี้ไม่ว่าหน่วยงานใดในกองทัพ และจากภาคอื่นก็คงต้องมองปัญหาในทุกมิติให้ครอบคลุม เพราะการตรวจสอบจากภาคประชาชนจะหลามาเป็นสิ่งใหม่ที่จะต้องเผชิญทุกย่างก้าว นี่คือการสลบซบซ้อนของสังคมที่มีมากขึ้นกว่าในอดีต